

Rintamaveteraanien ja sota- ja sotilasinvalidien kotona asumista tukevat palvelut vuonna 2021

27/05.02.07.00/2017

Sosiaali- ja terveyslautakunta 15.04.2021 § 38

**Valmistelija
Esittelijä**

Vt. vanhustyön päällikkö Krista Hyytiäinen, puh. 02 458 5700
Sosiaali- ja terveysjohtaja Miia Lindström, puh. 040 688 5497
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Rintamaveteraanien ja sota- ja sotilasinvalidien kotipalvelut ovat 1.11.2019 tehdystä lakimuutoksesta lähtien sisällöltään ja laajuudeltaan samanlaiset. Palvelut perustuvat kuitenkin edelleen eri lakeihin. Määrärahoja ei rintamaveteraanien ja sota- ja sotilasinvalidien välillä voi yhdistää, ja vuosittaiset selvitykset rahojen käytöstä tehdään rintamaveteraanien ja sota- ja sotilasinvalidien osalta erikseen.

Rintamaveteraanien kotona asumista tukevat palvelut perustuvat lakiin rintamaveteraanien kuntoutuksesta (1184/1988) ja lakiin rintamaveteraanien kuntoutuksesta annetun lain muuttamisesta (54/2019) sekä asetukseen rintamaveteraanien kuntoutuksesta (1348/1988). Sota- ja sotilasinvalidien palvelut perustuvat sotilasvammalakiin (404/1948) ja asetukseen sotilasvammalain eräiden säännösten soveltamisesta (1117/1985).

Kunnalla on oman harkintansa puitteissa velvollisuus järjestää edellä mainittujen lakien mukaisesti sosiaali- ja terveydenhuoltopalveluja rintamaveteraaneille ja sota- ja sotilasinvalidille. Heitä ei laskuteta palveluista.

Kunnan edellä mainittujen lakien nojalla järjestämät palvelut eivät ole riippuvaisia edunsaajan tuloista, eivätkä täten edellytä tulojen selvittämistä. Palvelujen antamisessa on kuitenkin noudatettava lain mukaista tarveharkintaa. Kela ilmoittaa vuosittain tammikuun loppuun mennessä kotikunnalle ne henkilöt, joilla on oikeus kotona asumista tukeviin palveluihin.

Tarkoituksena on, että kunta tiedottaa palveluista aktiivisesti asianomaisille. Vuoden 2021 alussa Paraisilla oli viisitoista rintamaveteraania ja neljä sotilasinvalidia, jotka ovat oikeutettuja kotona asumista tukeviin palveluihin, mutta ei yhtään sotainvalidia, joka olisi oikeutettu kyseisiin palveluihin. Aluehallintovirasto on aiemmin kiinnittänyt kuntien huomion siihen, että sota- ja sotilasinvalidien tilanne on tarkastettava säännöllisesti ja heidän tarpeisiinsa on vastattava. Myös rintamaveteraanien tilanne on tarkastettava säännöllisesti.

Kunnalla on mahdollisuus järjestää palvelut omana työnään tai yksityisten palveluntuottajien avulla. Kummassakin tapauksessa Valtiokonttori korvaa kustannukset selvitystä vastaan. Paraisten kaupunki on antanut vuodeksi 2021 Valtiokonttorille 340 000 euron määräraha-arvion rintamaveteraanien kotona asumista tukevien palvelujen osalta ja 10 000 euron määräraha-arvion sota- ja sotilasinvalidien kotona asumista tukevien palvelujen osalta.

Rintamaveteraanit ja sota- ja sotilasinvalidit voivat kaupungin oman sosiaali- ja terveydenhuollon (kotihoito, päivätoiminta, omaishoidon tuki, ateriapalvelu, tukipalvelut, apuvälineet jne.) lisäksi käyttää vaihtoehtoisesti yksityisiä palveluntuottajia seuraavasti:

- Lounasseteli, ruokapalvelu
- Vaatehuoltopalvelut
- Yksityiset siivousyritykset tarvittaessa ja kohtuullisten rajojen puitteissa
- Yksityiset palveluntuottajat erilaisiin kotona tehtäviin pihatöihin kuten ruohonleikkuu, haravointi, lumenluonti ja hiekoitus. Tehtävien tulee olla sellaisia, jotka ovat välttämättömiä kotona asumisen turvaamiseksi.
- Tuettu kotikuntoutus (sota- ja sotilasinvalidit saavat maksusitoumuksen suoraan Valtiokonttorilta)
- Jalkahoito
- Liikkumisen tukea tulee järjestää henkilöille, jotka eivät kykene käyttämään julkisia liikennevälineitä sairauden, vamman tai muun vastaavanlaisen toimintakykyä alentavan syyn takia. Matkojen määrää ei rajoiteta, vaan niitä myönnetään tarpeen mukaan (sosiaali- ja terveyslautakunnan päätös 18.3.2021 § 18).
- Asunnon muutostyöt (sota- ja sotilasinvalidit hakevat korvausta Valtiokonttorilta)
- Intervallihoidon korvataan rintamaveteraaneille omaishoitajan lakisääteisen vapaan aikana, sota- ja sotilasinvalidit sen sijaan hakevat korvausta Valtiokonttorilta.

Myös palveluasumisen tai tehostetun palveluasumisen yksikössä asuva rintamaveteraani, sotainvalidi tai sotilasinvalidi voi saada kotona asumista tukevia palveluja. Vuokraa ja sähkö- ja vesimaksuja ei korvata.

Sosiaali- ja terveyslautakunnan aikaisemman päätöksen (12.12.2019 § 123) mukaisesti rintamaveteraaneille on järjestetty esimerkiksi yksityisiä ja kunnallisia kotipalveluja, ruokapalvelua, päivätoimintaa, kuljetuspalvelua, apuvälineitä, kotona annettavaa jalkahoidtoa, turvapuuhelinpalveluja, omaishoidtoa tai vastaavaa rintamaveteraanien kotona annettavaa palvelua. Määrärahaa on käytetty myös palveluasumisen yksiköissä perittävän hoitomaksun maksamiseen.

Sosiaali- ja terveyslautakunnan aikaisemman päätöksen (12.12.2019 § 124) mukaan sotainvalidit, joiden haitta-aste on vähintään 10 prosenttia, ovat voineet saada Paraisten kaupungin itse tuottamaa sosiaali- ja terveydenhuoltoa, lounasseteleitä 2 x 10 euron arvosta päivässä, pesulapalveluja 700 euron kustannuskattoon asti vuodessa, yksityistä siivousta tarvittaessa ja kohtuullisten

rajojen puitteissa, yksityisten palveluntuottajien suorittamia välttämättömiä pihatöitä ja sosiaalihoitolain mukaista liikkumisen tukea ilman tuloharkintaa.

Ehdotus

Sosiaali- ja terveystieteiden lautakunta päättää, että rintamaveteraanien ja sota- ja sotilasinvalidien kotona asumista tukevat palvelut yhtenäistetään ja että kunta järjestää palvelut Valtiokonttorin vuodelle 2021 antamien ohjeiden mukaisesti.

Ruokapalvelua/lounasseteleitä voidaan vuonna 2021 myöntää 2 x 10 euron arvosta päivässä. Vaatehuoltopalvelujen kustannuskatto on edelleen 700 euroa vuodessa. Pihatöitä, siivouspalvelua ja jalkahoitoa myönnetään tarpeen mukaan.

Palveluntarve kartoitetaan vuosittain, palvelusuunnitelma päivitetään kartoituksen perusteella ja asianomaisille tiedotetaan palveluista.

Etuudet ovat voimassa takautuvasti 1.1.2021 lähtien.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksianto

Vt. vanhustyön päällikkö, muistikoordinaattori